

Cijena lista:
U maloprodaji . . . . . K 10
Mjesečno . . . . . 3 —
Trimestro . . . . . 8 —
Oglaš 30 i 4 mm visok i 8 cm dug prostor.

Tisk i naklada:
Tiskara JOS. KRMPOTIĆ u Pul.
Odgovorni urednik: Josip Hain u Pul
Uredništvo se nalazi u Štanaškoj ulici 24.

izlazi u Pul, svaki dan u 5 sati ujutro.

Od početka navale zarobljeno 23.883 Talijana.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 22. svibnja. (D. u.) Službeno se javlja:
Rusko i jugoistočno bojište.
Nema ništa važna.

Talijansko bojište.

Poraz Talijana na južnotirolskoj fronti biva sve to veći. Navala je gradackog zbora na visoravni Lavarone imala potpuni uspjeh. Neprijatelj je izbačen iz svih svojih položaja. Naše su čete zaposjele Mandriolo i vrhove, što su neposredno zapadno od granice od toga vrha pa sve do doline rijeke Astico. Bojna je skupina Njegove c. i k. Visosti Feldmaršala poručnika nadvojvode Karla Franjo Josipa zauzela liniju Monte Tormeno-Monte Maggio.

Od početka navala su uhvaćena 23883 zarobljenika, među njima 482 časnika. Naš plijen broji dosad 172 topa.

Zamjenik poglavice generalnog štetara pl. Hofler, podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 22. svibnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

Na zapadu od Nieuporta prodrla je ophodna naše mornarske pješadije u francuski jarak, razorila je neprijateljske utvrde, te se je povratila i s časnikom i sa 32 zarobljena monka. Jugozapadno od Givency-en-Gohelle smo zauzeli više redova engleskih položaja u širini po prilici od 2 kilometra; kod toga smo zarobili 8 časnika i 230 vojnika, te smo zaplijenili 4 strojne puške i 3 bacala mina. Neprijatelj je strepo savim izvanredno krvave gubitke.

Na lijevoj obali Moze uzele su naše čete na juris francuske položaje na izlazima istočno od vrha 304, te su ih sadržale protiv opetovanih neprijateljskih navala. Osim velikih krvavih gubitaka izgubilo je protivnik 9 časnika, 580 zarobljenih monaka i 5 strojnih pušaka. Plijen, što smo ga učinili navalom na južnom obronku Mort-Homma, narasao je na 13 topova i 21 strojni pušku. Ni ovdje nijesu imale nikakvog uspjeha neprijateljski pokušaji, da opet zauzme izgubljeno zemljište.

Na lijevoj obali Moze više su puta Francuzi uzalud navaljivali na naše položaje u okolici kamenoloma i na samome vrhu Vaux. Kod trećeg im je navale uspjelo ipak da stupe u kamenolom. Po noći bila je toповска djelatnost na obim stranama čitavom bojnomo odjeku, izvanredno žestoka.

Skupine su naših ljetala opetovale i jučer velikim uspjehom napadale na etapno ljetalište u Dünkirchenu; neprijateljski se je

dvoplošač strovalo u more. Stavili smo izvan borbe još 4 ljetala unutar naših redova. Osim toga je oborio nadporučnik Bolke dva daljnja neprijateljska ljetala, te ih je time oborio dosad 18. Car je promaknuo Bolke u znak priznanja njegovih zasluga na satnika.

Istočno bojište.

Položaj je nepromijenjen.

Trivno vojno vodstvo.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 22. svibnja. (D. u.) Glavni stan javlja:

Na raznim frontama nema ništa važna. 18. tek opstrjeljivala su tri neprijateljska ratna broda Elaris. Istodobno je šest neprijateljskih ljetala izbacilo sto bomba. Jedna je osoba ubijena a šest lako ranjenih.

BRZOJAVI.

Rat.

A. u. podmornica potopila grčki parobrod.
Toulon, 22. (D. u.) Harasov uređ javlja: 18. svibnja bio je potopljen od austro-ugarske podmornice grčki parobrod krat ugljenom, nakon što se spasila posada na čamcima. 27 je monaka bilo ukrucano na torpednjaku i dovedeno ovamo.

Neprijateljska ljetala nad Kairo.

Kairo, 22. (D. u.) Službeno. Dva su neprijateljska ljetala bacila 16 bomba, a to većinom na arapsku četvrt grada. Ubijene su 2 civile osobe, a 13 ih je ranjeno. Ranjeno je također 5 vojnika.

Čestitke Bethmann-Hollwega našoj državi radi uspjeha u Tirolu.

Beč, 22. (D. u.) Državni je kancelar Bethmann-Hollweg upravio na našeg ministra izvanjskih posala baruna Buriana sljedeću brzokavu: Molim Vasu Preuzrešćenost neka izvoli primiti moju najsrdačniju i najradosniju čestitku na sjajnim uspjesima austrougarske vojske u Tirolu. Da Bog nadari vrijedne čete, koje sigurno svladavaju nadčovne napore u onim neprohodnim planinama sve to daljnjim uspjesima i pobjedama.

Naš je ministar izvanjskih posala barun Burian izrazio Bethmann-Hollwegu u brzokavi, kojom mu je odgovorio, najsrdačniju i najiskreniju hvalu na primljenom čestitkama.

Rumunjski glas o bojevima u južnom Tirolu.

Bukarešt, 21. "Victorul" piše: Sutra će proći godina dana što je Italija stupila u rat. Oni, koji je gura ozbiljno, mislili su, da je time rat postao opsežniji, ali obzirom na vrijeme, krać. Danas, nakon godine dana, ne može se više uzeti, da na drugome dijelu te teorije. Talijani su se borili izvanrednim zasusom i hrabrošću, koja je i kod neprijatelja pobudila divljenje, oni su se

morali baviti i sa nesavladivim potoškoćama. Na koncu konca se ipak ne može reći, da su zaposjele znatan dio neprijateljske zemlje. Neprijatelj ih je na više točaka pustio da napreduju, samo da ih dočeka u boljim položajima. Austro-ugarska obrana bijaše strana. I tu se je polagala vrijednost poznatih 3005 cm mužara. K tome je nadošlo i iskustvo vojnika, koji su se u Karpatima pobjedomno borili. Sadašnji bojevi u Tirolu donijeli su austro-ugarskim četama znatnih uspjeha.

Nizozemski glas o uspjesima u južnom Tirolu.

Rotterdam, 21. "Rotterdamsche Courant" piše u svojem vojnom pregledu: Najvažnije vijesti dolaze i danas sa talijanske fronte. Austro-ugarske su čete opeta napredovale. Iz Rima doznajemo, da je talijanska glavna linija u južnom Tirolu bila napuštena, te da su se Talijani povukli u položaje za glavnim linijom. Taj se uspjeh ne smije podcijeniti. Na obim stranama granice se nalazi po jedna vrsta utvrda. Od početka rata ograđivali su Talijani utvrde, što se nalaze na austrijskoj strani. Danas nakon 11 mjesecnog rata ne samo da su Talijani bačeni preko granice već su i izgubili dvije najpomaknutije utvrde. Obzirom na teren šest plijen od 61 topova nečuvano veliki.

Turski dementi.

Carigrad, 20. "Agence Telegraphique Milli" javlja: Rusko izvješće od 14. svibnja tvrdi, da su ruske pričuve i odijeljena ruskog domobranstva zauzela u smjeru prema Erzincanju visoku brdinu, koja vlada nad čitavom okolicom i koju smo mi bili javno utvrdili, da je bilo tamo zarobljeno 30 časnika i 365 vojnika, te da su obuhvatili više naših navala u smjeru prema Marmashlamu. U toj bitci, koja ju potrajala kroz 2 dana, da su tobože ruske čete potukle Turke, uhvativši nepoklono zarobljenika i zarobivši više topova, 2000 pušaka, mnogo naboja, baruta i inog ratnog materijala. Nostio takvih operacija do danas nije na kaukaskoj fronti bilo ni onog dana, niti ikada prije toga, to mi demontirano kategorički sve tvrdnje ruskog izvješća o tobožnjem zauzeću spomenute brdine, o zarobljenju časnika i monada i o kakvom plijenu, jer je to sve izmišljeno.

Tobože uništena njemačka podmornica.

Berlin, 20. Wolffov bureau javlja: "Nieuwe Rotterdamse Courant" od 25. travnja pripioje vijest, da je nizozemski parobrod "Sorkarta" vidio za vožnje među Irskom i Schotlandskim otocima, kako je njemačka podmornica bila uništena od neke engleske ribarske ladje. K tome se sa pristojne strane javlja, da je nizozemski parobrod "Sorkarta" bio 15. travnja na veće zaustavljen zapadno Irske od neke njemačke podmornice. U njegovoj se je blizini nalazio drugi neki parobrod, koji je plovio pod švedskom zastavom, i koji je od podmornice isto dobio znak neka se zastavi: ne mareći za znak plovio je parobrod dalje, te je stao tek nakon što bijaše pogodjen lanetom. U čuši, kada je hitac bio ispaljen, otvorio je pod švedskom zastavom ploveći parobrod brzo vratu na njemačku podmornicu. Premda je ova, da se

zastiti, brzo uronila, ipak bijaše lako pogodjena ali joj ostelom nije bila oduzeta mogućnost kretanja. Istoj se je podmornici 4 dana zatim dogodio drugi slični slučaj kod zapadnog ulaza u engleski kanal. I u tom je slučaju podmornici uspjelo, da se je brzom uronjenjem zaštitila pred neprijateljskom vatrom. Podmornica se je vratila čitavu u domovinu.

Austro-Ugarska.

Zapovijed našeg vrhovnog vojnog vodstva.

Beč, 22. (D. u.) Stan ratne stampe javlja: Feldmaršal je nadvojvoda Fridrich izdao sljedeću zapovijed vrhovnog vojnog komanda:

"Njegovo se je Veličanstvo dostojalo da upravi na me sljedeću brzokavu: U priznanje svojeg vodstva Njegovog zbora podijelio sam Svojem pranećaku Feldmaršalu poručniku nadvojvode Karlu Franjo Josipu Svoj red željezne krone prvoga razreda s ratnom dekoracijom, Radosnim ganušem Vam to saopćujem i nalazem Vam, da poručite svim mojim junacima vojskovođama, koji su doveli do toliko uspjeha, le mojim četama moje najveće priznanje, te moju najtopliju hvalu i pozdrav.

Franjo Josip v. r.

Ta se Previšnja poruka, koja nas napunjuje sve kolike radosti, ima se odmah saopćiti četama.

Feldmaršal nadvojvoda Fridrich.

Njemačka.

Car Vilim primio njemačke pravke.

Berlin, 23. (D. u.) Car je Vilim primio jutros predsjednike reichstarga, gospođke i zastupnike kuće i članove ministarstva, koji su bili po tom pozvani na ručak.

Balkan.

Razmirice između Grčke i entente.

Atena, 22. (D. u.) U grčkoj je komori zahtijeno neki zastupnik razjašnjenje o razmiricama, što postoje s ententom. Ministar je Rhaliss odgovorio, da vlada nije nipošto odgovorna za nesuglasice, koje ma se ne da izbjegnuti. A te su razmirice samo s toga neuklonive, jer ententa nije odstupila od osnove, da prisili Grčku, nekda istupi iz svoje neutralnosti, nego hoće da se poslužiti sa grčkom vojskom. Energicne su ministrove izjave bile pozdravljene od čitave komore odusevljenim odobravanjem.

Amerika.

Amerika i mir.

London, 20. "Morningpost" javlja iz Washingtona dne 18. tek: Premda se nije, da bi Wilson lito poduzeti ikakvi korak u prilog mira, tvrdi tamo neka dobru obavijestena ličnost, da će Wilson ipak pokušati, da potakne na mir, kada bude osvjedočen, da će njegova ponuda za posredovanje biti ugodno primljena. Mirovni savez, kojemu predsjeduje Taft, kojega cijli u ostalom nije svrskat sadašnjeg rata, već zaprijetenje budućeg rata, obdržavat će u Washingtonu skupstinu, na kojoj će i Wilson govoriti. Wilson će se po svoji

Razgovor sa Rasputinom.

List "Dagens Nyheter", koji izlazi u Stockholmu, pripioje je ovaj razgovor princeze Radzivil sa monakom Rasputinom, koji bi nedavno "za promjenu" imao biti već tokozna po koji put ubijen.

"On je nekoliko mjeseci prije početka rata stanovao u dobrom i skopnom stanu na Engleskom prospektu u Petrogradu. Kad sam bila da ga posjetim, zauzvamo me je vratio i upitao, kuda idem. Kad je čuo da idem do Rasputina, izjavio mi je, e moram da odložim svoju krzneni ogrtač, a na me je voma pomno pregledao, a po najpauče su mi oči zapale o moje džepove, tako je se mogao potpuno uvjeriti, da nema u njima nikakvog ubitog oružja. Kad sam dospjela do vratije, otvorio ih stara jedna ženica sa crvenim rupecem na glavi, koja me je, iza kako sam joj kazala bila svoje ime, uvela u voma skupoćeno uređenu sobu, gdje je čekalo nekih deset osoba. Pričinito mi se je, kao da čekaju u najvećoj napetosti, kad li će se otvoriti vrata pokrajne sobe, iz koje su dopirali živahni glasovi.

Medju tim sam ljudima razabrala jednu od dnevskih gospođa carličnih, staroga jednog generala, koji je zapremao visoko mjesto, dva svećenika, tri žene, koje su po svoji prilici potjecale iz siromašnijih krugova, te tipičnog jednog trgovca sa visokim čizmama i dugackim kapom, koji nose još uvijek tek oni, što su pripadaju takozvanoj, "staroj školi". Taj je bio maleni jedan, kukavno odjevni džek od nekih deset godina, koji je gorko plakao. Svi su ti ljudi sjedjeli ovdje

nijemo, no sva su lica odavala izraz napetog iščekivanja. Konačno pristupi generalu do mene i upita me:

"Imadete li posebnu ulaznicu ili ne?"

"Kako to mislite?"

"Eto gledajte, mi svi, što su sjedimo u ovoj sobi, imamo ulaznicu, no ovdje ovo unutra — on pokazuje na druga vrata — sjede oni, koji su došli u nadi, e će se Gregorije Efimij ipak moći tako poniziti te govoriti s njima. Ima ih među njima i takovih, koji sjede već od snop odviše", dodade general.

Dok je govorio, otvorio on napola rečena vrata i mogla sam zaviriti u sobu, koja je bila veća od one, gdje smo mi bili. Bila je prena trpana ljudima, koji su svi izgledali umorni, a nijesu sjedjeli samo na ono malo sjedala, nego i u svim mogućim položajima po tlu: žene sa malenom djecom na prsima, vojničke osobe, svećenici, monasi, pripisli seljaci i dva redarske čimbenika. Potonja su dvojica sjeli na prozor i upravno polagano leti krak i hladno meso. Bez samnje su odulili bili, e će se ondje posve udomačiti bez obzira na one česte.

Opet je postalo sve tiho iza kako su se ta vrata zatvorila, i tišina je potrajala kroz neke like časaka. Da dodje stara ona ženica, koja me je bila uvela, i dade mi znak, da podjem za njom. No to je bilo odviše za staroga generala, koji je kod mog došla nagovorilo biera, i on stupi pred nas:

"Ja sam ovdje duže vremena čekao nego li ona — i pokaze prstom na mene — i ja bi morao prvi da dodjem na red."

"To ne ide tako", reče žena; primila sam nalog, da ove ovu uvjete upustim!"

"Znađete li, ko sam, Vi čovječe?" istisne general bijesno. "Idite odmah i kažite Gregoriju Jefimiju, da se moram odmah s njim sastati! Ovdje sam čekao više od jednog sata."

"Ali toga ne smijem, ja moram da činim, što mi je naloženo."

"Tad ću ja to učiniti sami" — i navali na vrata i otvorio ih, no zaustavi ga bujica prijekornih riječi iz unutrašnje sobe.

"Kako se usudijete raditi protiv mojih naloga!" vikao je gnevjan jedan glas. "Ti pasji sine (Rasputin je upotrijebio jednu od najsirovijih ruskih psuvaka), koji radiš protiv mojih zapovijedi! Ja sam kazao, e hoću da govorim s ovom ovu ovdje gospođom, a ni skim drugim. Ti lijena kreaturo, koja nema nikakova posla, ti možeš nešto duje da čekas, ti možeš da čekas do sjutra, ako ja tako hoću!"

"Ali Gregorije Jefimiju" — prosvjedovao je general.

"Baci napolje pasju tu mrcinu, koja se usudjuje da mi prigovara — a ti unidij!"
Na pragu se je od sobe pojavila visoka pri lika Rasputinova, i u onom trenu, kad je generala gurnuo na stranu, povukao me je u drugu jednu sobu, koja kao da je bila njegova blagovaonica. Bila je to velika soba sa tri prozora, a u njoj je bilo mnoštvo cvijeta i zelenila. Ustrijedio se stajao okrugao stol sa bijelim i crvenim stoljankom, na kojemu se je nalazio samovar, a oko ovoga čaše na modrobijelim tanjurima, narezane narance, slador u srebrnoj kutiji te

mnoštvo kolačića i slatkiša. Oko stola bile su stolice i Rasputin je sjeo na jednu od njih iza kako mi je dao bio znak, da i ja isto učinim. U kutu sam zamijetila veliki pišaci stol, pun listova i knjiga. Starac sam nije učinio na mene onoga dojmja, koji sam očekivala. Izgledao je, kao da mu je oko pedeset godina, visok i mršav, duge crne brade i duge kose, koja mu je dopirala do ramena. Oči crne i pune osobitog nekog izražaja, no nijesu djevala na mene onako neobično, kako su mi prije pripovijedali. Najzanimljivije su bile njegove ruke. Duge i uske, nokotičavije, tako nečiste, kao se jedva dade zamisliti, a dok je govorio, kretao je neprestano s rukama, skraćvao ih na prsima ili ih dizao u vis. Obučen je u mu obično odijelo ruskoga seljaka, visoke čizme i kaftan iz najboljeja i najfinijega platna. I njegova je košulja, u koliko sam mogla da vidim, bila vroma lina. Kad mi je dao bio znak da sjednem, natio je u čaku, iz ove na zdjelicu i stane polagano srkati. Najednom mi pruži istu zdjelicu uz jednu kraknu riječ:

"Pij!"
Pošto nijesam imala ni najmanje volje da pijem ono, što mu je bilo preostalo, oklonila sam njegovu ponudu, našto je on namršto obrve i primijetio:
"Jz ove su zdjelice pijli bolji ljudi od tebe, no ako se protiviti, ne marim!"
Nato me upita: "Ti si htjela da se sastaneš sa mnom? Što mogu da učinim za tebe? Ja sam doduše samo siromašan čovjek, no moja mi sudbina katkad daje, da činim drugima dobro. Što imaš da me moliš?"

